

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08,167/10 и 51/11) и член 22 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15,145/15, 30/16, 127/16 и 67/17), министерот за образование и наука ја донесе Наставната програма по *руски јазик* (втор странски јазик) за IV година на средното четиригодишно образование.

**НАСТАВНА
ПРОГРАМА**

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

РУСКИ ЈАЗИК

IV ГОДИНА

Скопје, 2017 година

**СРЕДНО ЧЕТИРИГОДИШНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

1. ВОВЕД

Интеграција во европските структури подразбира добро образовани кадри кои познаваат и говорат повеќе странски јазици. Нашето општество има за цел да го следи идеалот на Советот на Европа за мултилингвалност и мултикултура, според кој како минимум се подразбира добро познавање на два странски јазици. Еден од тие два странски јазици, секако, е нашиот братски словенски јазик - рускиот јазик.

Во текот на изучувањето на странскиот јазик учениците се формираат како самостојни личности, ја развиваат самодовербата, самостојноста, креативноста. Ја градат мотивацијата на работните навики и способности, подготвеноста за соработка, комуникација, толерантност, тимска работа. Кај учениците се изградува култура на однесување и почитување на соговорникот, добро однесување во училиштето, семејството, почитување на училишните обврски, чувство за точност и негување на пријателството.

Рускиот јазик е словенски јазик со богата културна и научна традиција на кој зборуваат преку 400 милиони луѓе. Рускиот јазик има официјален статус во 6 држави и 19 меѓународни организации и е еден од двата официјални јазици на Меѓународната вселенска станица. Тоа е јазикот на кој е напишана најголемата уметничка и стручна светска литература. Рускиот јазик е на четврто место на најпреведуваните јазици во светот и тоа е од огромно значење во стручното усовршување и надградба на секој успешен европски граѓанин кон што се стремиме и ние како поединци и нашата земја. Во 2013 год. рускиот јазик се најде на второ место на најпопуларните Интернет јазици.

Сродноста со словенските јазици го олеснува разбирањето на рускиот јазик како странски, ја скратува постапката за развивање на способноста за слушање и овозможува побрзо да се развие способноста за зборување. Во поново време рускиот јазик успешно го пробива патот во училиштата во Европа.

Современата настава по руски јазик ја опфаќа општосфатената цел за усни и писмени комуникациски компетенции проширени со социокултурни и интеркултурни компетенции. Централно место во наставата зазема ученикот како субјект во наставниот процес, со посебно внимание на неговиот когнитивно-афективно-социјален развој, односно на развојот на неговата самостојност во учењето и стекнување стратегии на учење како основа на доживотно учење.

Во наставниот план за гимназиско образование, уметничкото образование и како општообразовен предмет за средното стручно образование од прва до четврта година дадено е посебно место на странските јазици заради фактот што во рамките на општата светска глобализација се интензивираат меѓуцивилизацииските размени во сите сегменти на општественото живеење (економско - политички, културни, образовни итн.) со што се наметнува потребата од мултијазичност, што е и интенција на новата концепција. Од тие причини изучувањето на првиот странски јазик започнува уште на шестгодишна возраст (I одделение), а на 11 - годишна возраст се изучува вториот странски јазик.

При изработка на програмата користени се сознанијата од реализацијата на досегашните наставни програми по руски јазик како прв и како втор странски јазик. Појдовни основи за изготвувањето на наставната програма за IV (четврта) година во средното образование се:

- *Заедничката европска референтна рамка за јазиците* (теориските основи и целите на современата настава по странските јазици и нивоата на компетенции за комуникативна употреба на странскиот јазик)¹.

Назив на наставниот предмет: руски јазик (втор странски)

Вид на средно образование: гимназиско, уметничко и средно стручно образование

Година на изучување на наставниот предмет: IV (четврта) година

Број на часови на наставниот предмет:

- број на часови неделно: 2 часа
- број на часови годишно: 72 часа

Статус на наставниот предмет: задолжителен

¹ Како ориентација во однос на нивоата на јазични компетенции кои учениците би требало да ги постигнат на крајот од секоја година на средното образование се земаат насоките од *Заедничката европска референтна рамка за јазиците*, кои разликуваат вкупно шест нивоа на комуникативно користење на странскиот јазик:

- во подрачјето на елементарно ниво: A1 (подготвително ниво) и A2 (основно ниво);
- во подрачјето на самостојно користење на јазикот: ниво B1 (преодно ниво) и B2 (самостојно ниво);
- во подрачјето на компетентно користење на јазикот: ниво C1 (напредно ниво) и C2 (највисоко ниво).

Според сегашните услови за учење на рускиот јазик во Република Македонија, по 4 години настава (по завршувањето на IX одделение) учениците можат делумно да го постигнат нивото A2 (основно ниво). По првата година учење на рускиот јазик во средно образование може да се достигне нивото A2 (основно ниво), по втората година во средно образование може да се достигне нивото A2 + (зајакнато основно ниво), по третата година учење на рускиот јазик во средно образование може делумно да се достигне B1 (преодно ниво), а по осум години учење (по завршувањето на IV година), може целосно да се достигне B1 (преодно ниво). Постигнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку очекуваните резултати во сите наставни програми за средно образование (за I, II, III и IV година).

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ (од I до IV година)

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи за комуникација со другите, почитување на многујазичноста и збогатување на општата и јазичната култура;
- да формира критички однос кон својата и туѓите култури и да се оспособува за почитување на разликите, човековите права, другите култури и традиции;
- да се стимулира изучувањето на рускиот јазик, да се развива интерес кон земјите во кои се зборува соодветниот јазик заради собирање информации од различни извори на тој јазик и развивање меѓукултурни врски;
- да се стимулира изучувањето на рускиот јазик, заради економскиот и бизнис интересите на обете земји.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО IV ГОДИНА

Ученикот/ученичката:

- да формира и развие јазични, комуникативни, интеркултурни компетенции за изучување на втор странски јазик;
- да развива способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, мајчиниот јазик и други предмети при совладување на вториот странски јазик;
- да формира елементарни навики и умеења за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења на јазични и реченички единици, фонетски, правописни, лексички и граматички поими;
- да развие способност за самостојно учење и самовреднување според Заедничката европска референцијална рамка (Портфолио).

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Во табелата што следува дадени се општите теми од коишто произлегуваат поединечните.

Колоната **ЦЕЛИ** покажува што треба да постигне ученикот/ученичката за да се стекне со четирите вештини на комуницирање.

Во колоната **АКТИВНОСТИ** предложени се низа активности кои произлегуваат од поставените цели и упатуваат на начините со кои можат да се реализираат целите.

ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ од наредната колона произлегуваат од општите цели и покажуваат со кои јазични, комуникативни, социо-културни и интеркултурни компетенции треба да се стекнат учениците за да можат да комуницираат на темите предвидени за оваа година на изучување на рускиот јазик. Тие служат како основа за дефинирање на стандардите на оценување.

Колоната **СОДРЖИНИ/КОМПОНЕНТИ** претставува отворен избор за реализација на предвидените цели и активности. Во согласност со можностите на учениците и условите за работа, наставникот има слобода да ја дополни или скрати колоната притоа водејќи сметка учениците да ги стекнат потребните компетенции според поставените стандарди на знаење.

Во колоната **ПРИМЕРИ** прикажани се неколку примери за секој елемент од претходната колона (Содржини/Компоненти) кои на наставникот ќе му послужат како насока за реализација на оперативните цели.

ТЕМИ		
1. «ЧТО ЧИТАЮТ ЗВЁЗДЫ» - «Што читаат ѕвездите» 2. «ЗВЁЗДЫ СЦЕНЫ И ЭКРАНА» - «Свездите на филмот и сцената» 3. «НЕ ТОЛЬКО ЗВЁЗДЫ РЯДОМ С НАМИ» - «Не само ѕвездите се покрај нас» 4. «КАК СТАТЬ ЗВЕЗДОЙ» - «Како да станам ѕвезда» 5. «СКОЛЬКО ЗВЁЗД НУЖНО ГОСТИНИЦЕ» - «Колку ѕвезди им се потребни на хотелите» 6. «ПУТЕШЕСТВИЕ К ЗВЁЗДАМ» - «Патување кон ѕвездите»		
Вештини	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ

СЛУШАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да разбира невербални елементи во комуникацијата; ➤ да распознава основни интонациски модели; ➤ да реагира невербално и да ја разбира поставената задача; ➤ да го разбира најчесто употребуваниот вокабулар; ➤ да го идентификува слуховно акцентот во зборовите; ➤ да го идентификува и препознава мекиот знак; ➤ приближно да разбира непознати зборови во познат контекст од општопозната тематика; ➤ да разликува нагорна и надолна интонација; ➤ слуховно да идентификува конкретни информации во куси текстови на општопознати теми, составени од познати јазички елементи; ➤ да започнува да гради сопствена стратегија за разбирање при слушање; ➤ да разбира едноставни упатства; ➤ да разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојднениот живот; ➤ да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојднениот живот. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Слушање аудиоснимки или изворни говорници (наставникот). ❖ Препознавање на значењето на пораката според интонацијата (радост, тага, страв, изненадување, воодушевување итн. ❖ Вежби за асоцијација, за поставување претпоставки. ❖ Идентификување и подвлекување графеме и фонетски симболи соодветни на симболите. ❖ Вежби со слушање и подвлекување слогови. ❖ Пополнување на празнини во реченици, табели, дополнување на реченици по слушнат текст. ❖ Поврзување на слики со слушнат текст. ❖ Употреба на современи дидактички средства. ❖ Донесување заклучок врз основа на наслови и слики. ❖ Идентификување на: зборови, структури и изрази во контекст. ❖ Одговарање на отворени прашања. ❖ Подредување на дадените информации во табели, зборови во реченици или текст.

ЧИТАЊЕ

Ученикот/ученичката:

- да се оспособува да препознава усно усвоени форми во нивната графичка форма;
 - да се оспособува да ги дискриминира јазичните елементи предвидени за оваа година во подолги реченици (интензивно читање);
 - глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи;
 - да разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика вклучувајќи ја и интернационалната;
 - да разбере кратко и едноставно неформално писмо; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти, ТВ програми;
 - илустративниот материјал, интернационалната лексика;
 - да се оспособува да идентификува конкретни информации во куси текстови на општи теми составени од познати јазични елементи;
 - да се оспособува да ја разбира и развива главната идеја (мисла) во куси текстови на општи теми.
- ❖ Вежби со читање и идентификување зборови, подвлекување графеми, подвлекување изрази.
 - ❖ Вежби со читање реченици и подвлекување зборови и делови на реченици.
 - ❖ Вежби со читање и препознавање на мекиот изговор.
 - ❖ Гласно читање дијалози во парови и текстови.
 - ❖ Пополнување зборови во реченици, довршување на реченици.
 - ❖ Пополнување празни места во текстови, табели и реченици.
 - ❖ Трансформации на реченици.
 - ❖ Трансфорирање на текстови од една во друга форма: дијалог, интервју, драматизација и сл.
 - ❖ Трансфер на информации со графички приказни.
 - ❖ Вежби со читање избрани текстови и пополнување реченици.
 - ❖ Вежби за асоцијација, за поставување претпоставки.
 - ❖ Донесување заклучок врз основа на наслови и слики.
 - ❖ Поврзување текстови со слики.
 - ❖ Подредување зборови, реченици, пасуси, слики и сл.
 - ❖ Подредување на реченици и пасуси од краток и едноставен текст по логичен редослед.
 - ❖ Одговарање на отворени прашања.
 - ❖ Давање наслови на одредени делови на текст.

Ученикот/ученичката:

- да ги изговара правилно фонемите од рускиот фонетски систем;
- да ги изговара правилно фонемите од рускиот фонетски систем со посебен акцент на фонемите чиј изговор влијае на разбирањето;
- да ги изговара зборовите со правилно нагласување на акцентот;
- да изговара цели реченици со правилната интонација и ритам;
- да може да комуницира применувајќи ги комуникативните модели и јазични елементи кои се предвидени за оваа година;
- да може да ги изразува своите ставови, размислувања и реакции;
- да се изразува со доволно јасен изговор и покрај можноста да се побара од него да го повтори кажаното;
- да постави /одговори на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејството, интересите, вкусовите, слободното време, здравствената состојба и сл. ; даде краток и едноставен опис на лица, предмети, околина, настани... ;
- да користи сопствени стратегии за усно изразување.

а) Говорна интеракција

- ❖ Повторување на фонemi.
- ❖ Повторување на зборови.
- ❖ Изговор на минимални парови римувалки и брзозборки.
- ❖ Вежби со репродукција и продукција на зборови.
- ❖ Вежби со репродукција и продукција на реченици.
- ❖ Поставување прашања и одговарање на истите.
- ❖ Играње по улоги според дадени модели.
- ❖ Симулации проследени со движења.
- ❖ Подготовки и изведби на едночинки и кратки пиеси.
- ❖ Драматизации.
- ❖ Учество во кратки комуникативни ситуации.
- ❖ Барање/давање информации.
- ❖ Вежби со продукција на реченици, прашања и одговори, варијации на дадени дијалози и креирање нови, играње по улоги, нарација по слики, опишување.

б) Усно искажување

- ❖ Активности за стимулирање на креативното мислење на ученикот/ученичката (дискусии во парови, групи, панел итн.).
- ❖ Опишување и раскажување по слики, видеоматеријали и сл.
- ❖ Продукција на кратки искази.
- ❖ Прераскажување на кратки едноставни текстови.
- ❖ Вежби со користење пантомими и мимики.
- ❖ Игровни активности од типот: „глув телефон“...

ПИШУВАЊЕ

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи да го препознава односот фонема графема;
 - да ги пишува правилно руските букви;
 - да се оспособува правилно да ги употребува интерпукциските знаци;
 - да правилно да пишува кратенки;
 - да пишува зборови со приближна фонетска точност (но не секогаш и правописна) која одговара на неговиот устен вокабулар;
 - да пишува кратки пораки, кратки неформални писма, честитки и разгледници;
 - да пополнува формулари;
 - да се оспособи да пишува куси насочени состави во кои се искажуваат лични и други информации и пораки.
- ❖ Подредување зборови во слеана низа.
 - ❖ Пишување по диктат.
 - ❖ Вежби со пишување кратенки.
 - ❖ Вежби со пополнување на испуштени букви во зборовите.
 - ❖ Вежби со пополнување формулари.
 - ❖ Довршување реченици, комплетирање на отворени дијалози, пополнување текстови со испуштени зборови.
 - ❖ Пишување пораки, пријателски писма, честитки, разгледници, имејл пораки итн.
 - ❖ Пишување на формални и неформални писма.
 - ❖ Пишување краток едноставен состав според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.
 - ❖ Подредување реченици и/или параграфи од даден текст.
 - ❖ Изработка на одделенски весник или постер.
 - ❖ Самостојна изработка на тематски постери и сл.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПРИМЕРИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да знае да раскаже (да дознае од друг) каква литература чита; ➤ да знае да раскажува биографија за некој писател или поет; ➤ да знае да одговара на поставени прашања од анкета; ➤ да искажува соопштенија; ➤ да знае да замоли за информација; ➤ да знае да поврзува целини; ➤ да знае да искажува сопствен став кон некого или нешто; ➤ да знае да добие и даде информација за претстави, концерти; ➤ да знае да раскажува да дава совети за гледање на одреден филм; ➤ да знае да дава дозвола или забрана; ➤ да знае да искажува цел на дејство; ➤ да знае да опишува комплетен надворешен изглед на личност. ➤ да знае да искажува и да одговара на комплимент; ➤ да знае да искажува 	<p>А) ЈАЗИЧНИ ФУНКЦИИ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Раскажување за омилените книги ▪ Раскажување биографии за саканите писатели и поети ▪ Спроведување анкета ▪ Искажување соопштение ▪ Искажување молба ▪ Подредување на дијалози ▪ Искажување став кон некого или нешто ▪ Најава и постери на претстави, концерти ... ▪ Раскажување за филмови ▪ Искажување совет, дозвола, забрана ▪ Искажување на цел ▪ Како изгледаме и што носиме ▪ Искажување на комплимент ▪ Искажување на неопределеност ▪ Контакти меѓу луѓето ▪ Правила на однесување во продавница 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Роман Евгений Онегин является энциклопедией русской жизни. ❖ Александр Сергеевич Пушкин родился (26 мая) 6 июня 1799 года в Москве, в семье небогатого дворянина. ❖ Какие книги читают россияне? – Детективы и приключения, любовные, исторические романы и др. ❖ Я расскажу вам о русском поэте А.С. Пушкине. ❖ Расскажите нам пожалуйста о русском поэте Пушкине. ❖ Танечка здравствуй. Привет Володя. ❖ Вам понравился этот роман? – Мне очень понравился этот роман. (Мне не понравился роман) ❖ Посмотрите анонсы фильмов и предложите вашему другу пойти в кино, театр ❖ Недавно я смотрела ❖ Тебе обязательно нужно посмотреть этот фильм. ❖ Этот фильм не стоит смотреть. ❖ Я звонил ему, чтобы рассказать о новом фильме. ❖ Сегодня они одеты, как всегда. Какой у них стиль? – У них спортивный стиль. ❖ Антон у тебя новая куртка? Она тебе очень идет. ❖ Какие у тебя модные джинсы. – Спасибо! ❖ Кто-нибудь звонил мне? ❖ А она чем-нибудь увлекается? ❖ Мой брат увлекается рисованием. ❖ Дайте мне, пожалуйста, посмотреть вот этот свитер.

<p>неопределеност за лице и предмет;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да знае да раскажува за своите блиски; ➤ да знае да се обрати во продавница за да добие некоја услуга; ➤ да искаже количина, цена; ➤ да зборува за своите планови на движење и местото на престој; ➤ да ги искажува условите за дејство; ➤ да знае да раскаже биографија за руски или македонски научник; ➤ да искажува датум со година; ➤ да го потенцира субјектот на деј.; ➤ да знае да раскажува за хотел во кој престојувал: класа, удобства; цена, исхрана; совет по прашања на исхрана; ➤ да раскажува за своите навики; ➤ да зборува за релацијата на своето патување; ➤ да знае да искаже несигурност; ➤ да знае да искаже приближно или точно време; ➤ да развие говорни умеења и навики; ➤ да се оспособува за водење разговор по темата. ➤ да знае да праша или да објасни како да стигне до саканото место; ➤ да може да соопшти за своето пристигање (заминување) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Искажување на количина ▪ Искажување правец ▪ Искажување место ▪ Искажување услов ▪ Раскажување биографии за познати научници ▪ Искажување на датум ▪ Искажување на субјект ▪ Избор на хотел ▪ Сместување во хотел ▪ Искажување на совет ▪ Искажување на чувства и навики ▪ Искажување на правец и пат на движење ▪ Искажување несигурност ▪ Искажување на време ▪ ▪ Избирање на превоз и дискусија во врска со тоа ▪ Купување билети ▪ Резервација на билети ▪ Објаснување како да стигнеме до саканото место ▪ Соопштување за своето пристигање (заминување) ▪ Пречек (испраќање) на аеродром познат (непознат) гостин ▪ Огласи и известувања на 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Пожалуйста ❖ Газеты писали о пяти русских врачах. ❖ Куда ты идешь? Я иду в гости к Ивану. ❖ Где вы были? На экскурсии в Санкт-Петербурге. ❖ Если вы приедете в Москву, то вы встретитесь с ними. ❖ Иван Петрович Павлов родился 26 сентября 1849 года в Рязани, в семье священника. ❖ Когда это было? В тысяча девятьсот двенадцатом году. ❖ Написал работу в области культуры. ❖ Это современный и комфортабельный отель, расположенный в 100 метрах от городского вокзала. ❖ Туристов интересуют не только комфортные условия проживания, но и месторасположение. ❖ Не знаю что делать. Нужно сесть на какую-нибудь диету. ❖ Вы прибыли в Московский аэропорт ... ❖ Мы путешествовали по России. ❖ Мне кажется, что лучше поехать в Санкт-Петербург. ❖ У нас занятия с сентября до июня. ❖ Директора не будет в фирме два часа. ❖ На автомобиле, своем или же арендованном, проще всего путешествовать. ❖ А здесь нет кассы. Где купить билет? ❖ Добрый день. Я могу купить билеты на самолёт в ... ❖ Сначала вам нужно перейти улицу, а потом идти прямо. ❖ Вам нужно проехать на автобусе пять остановок. ❖ Когда ты приедешь? ❖ Шестого мая. ❖ Значит мы будем тебя встречать в воскресенье в девять часов. ❖ Горан поехал в аэропорт встречать Игоря.
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да се оспособи усно да комуницира при пречек или испраќање на гости; ➤ да следи и пренесе соопштенија огласи и известувања што ќе ги слушне на аеродром или др. место. ➤ да раскажува за руски и македонски библиотеки; ➤ да се запознае со руски лауреати добитници на нобелови награди во однос на литературата; ➤ да се запознае со рус. весници ; ➤ да се здобие со основни знаења за популарната книга на рекорди; ➤ да прераскажува текст; ➤ да се запознае со руските песни. ➤ да се запознае со руската филмска уметност и со градот Суздаљ; ➤ да се запознае со основната дејност ➤ да има основни познавања за 	<p style="text-align: center;">аеродром и железничка</p> <p style="text-align: center;">Б) ЛЕКСИЧКИ ЕДИНИЦИ</p> <p>1. «ШТО ЧИТААТ СВЕЗДИТЕ»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Руската државна библиотека ▪ Руски лауреати ▪ Нобелови награди во однос на литературата ▪ Руски весници и списанија ▪ Книга рекордов Гинесса ▪ Текст: «Сонечка» ▪ Песна: «Милая моя» <p>2. «СВЕЗДИТЕ НА ФИЛМОТ И СЦЕНАТА»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Суздаљ - Российскии Голливуд ▪ Российские киностудии ▪ Популярные телеведущие ▪ Режиссёр Вячеслав Котёночкин ▪ Куда пойти, какой фильм 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Объявление рейсов на вокзале. ❖ Из-за плохой погоды сегодня 33 самолета не долетели до Москвы. ❖ РГБ в Москве - национальная библиотека РФ, одна из крупнейших библиотек мира. ❖ В 1933 Иван Алексеевич Бунин (1870-1953) стал первым русским лауреатом Нобелевской премии по литературе - «за правдивый артистический талант» ❖ «Аргументы и факты», «Комсомольская правда», ... ❖ Что такое Книга Рекордов Гиннеса? Это сборник мировых рекордов, достижений человека, животных и ... ❖ О ком этот рассказ? Как они познакомились? ❖ Суздаљ признан «русским Голливудом». Здесь снимались сцены более чем 40 фильмов ❖ Организация, дающая средства, для фильмопроизводства. ❖ Александр Юрьевич очень хороший телеведущий. ❖ Вячеслав Котёночкин один из самых известных и любимых режиссёров анимационного кино.
--	---	--

<p>популярни руски водители и режисери;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да се оспособи да разговара за филмови кои го интересираат; ➤ да се запознае со популярни руски емисии и да раскаже за македонските; ➤ да разбира глобално значење на краток новинарски текст; ➤ да ја разбира главната мисла; ➤ да се запознае со руските песни ➤ да се запознае со руски телевизиски водители; <ul style="list-style-type: none"> ➤ да се запознае со Руски креатори; ➤ да набројува и опишува облека; ➤ да набројува и опишува обувки; ➤ да опишува како изгледа некој; ➤ да знае да раскажува за мода; ➤ да се запознае со рус. модни куќи; ➤ да ја усовршува техниката на информативно читање; ➤ да се запознае со руската литература; ➤ да се запознае со руските песни; 	<p>посмотреть?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Текст: «Самое молодое искусство XX века» ▪ Текст: «Какое кино смотрят космонавты» ▪ Текст: «Мужские игры» ▪ Песна: «Песня о друге» ▪ Текст: «Испытание красоты» <p>3. «<u>НЕ САМО СВЕЗДИТЕ СЕ ПОКРАЈ НАС</u>»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Руски креатори ▪ Облека ▪ Обувки ▪ Изглед ▪ Мода ▪ Модни куќи ▪ Текст: «Я человек не модный» ▪ Текст: «Инструктор по плаванию» ▪ Песна: «Надежда» <p>4. «<u>КАКО ДА СТАНАМ СВЕЗДА</u>»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Руски научни градови ▪ Научни лаборатории ▪ Звезди на руската наука 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Какие, по вашему мнению, фильмы достойны просмотра? Посоветуйте какой фильм посмотреть? ❖ Какой вид искусства считают самым молодым? ❖ Какие телепередачи популярны у вас? ❖ Что пишут газеты о том сколько свободного времени у космонавтов и как они его проводят? ❖ Какие вопросы задавал ведущий Татьяне? ❖ Стихи и музыка Владимира Высоцкого «Песня о друге» ❖ Интервью с телеведущей Екатериной Андреевой <ul style="list-style-type: none"> ❖ В. Зайцев, В. Юдашкин, А. Климин ❖ Брюки, свитер, джинсы, ❖ Ботинки, кросовки, сапоги, туфли, ... ❖ «По одежде встречают, по уму провожают». ❖ Мода - это то, что выходит из моды -Коко Шанель ❖ Он работает в Доме моды Валентин Юдашкин. ❖ Все знают нашего дизайнера Валентина Юдашкина, и, многие любят наблюдать за его творчеством. ❖ Человек должен заниматься любимым делом и жить с любимой женщиной - но так не бывает ... ❖ Слова Николая Добронравова; Музыка Александры Пахмутовой <ul style="list-style-type: none"> ❖ Дубно, Зеленгород под Москвой, Академгородок под НС ❖ Ученый, исследователь ... ❖ Пётр Леонидович Капица – известный советский физик.
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да го збогатува лексичкиот фонд; ➤ да развивање на говорни умења и навики; ➤ да се запознае со руските научници; ➤ да искажува сопствени ставови; ➤ да се оспособи да раскажува; ➤ да ја разбира главната мисла во подолги текстови и делови од текстови; ➤ да се оспособи да извлече информација од новинарски текст; ➤ да се запознае со дела од руската литература; ➤ да се запознае со руските песни; <ul style="list-style-type: none"> ➤ да го збогатува знаењето за климатските и временски особини; ➤ да раскажува самостојно и јасно да ги изразува своите мисли; ➤ да се стекне со одредени сознанија за руската цивилизација; ➤ да знае да напише кус состав по зададена тема; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Науката и животот ▪ Нобелов лауреати ▪ Моск. государственный университет им. Ломоносова; МГУ ▪ О чем пишут газеты и журналы? ▪ Текст: «Телефонный звонок» ▪ Песна: «То ли еще будет» <p>5. «КОЛКУ СВЕЗДИ ИМ СЕ ПОТРЕБНИ НА ХОТЕЛИТЕ»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Климатските зони и временските појаси во Русија ▪ Хотели во Русија ▪ Истакнати руски патници ▪ Планови за одмор ▪ Најсакана земја за туристите ▪ Каде да отпатуваме, што да видиме ▪ Избор на хотел ▪ Служба за информации ▪ Новинарски текст: «Во Јапонија се живее долго» ▪ Мени во: «Ресторанот 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Веком чего вы назовете XX век? ❖ И.П. Павлов за работы в области физиологии. ❖ Московский государственный университет им. Ломоносова по праву считается старейшим российским университетом. Он основан в 1755 году. ❖ Газеты и журналы пишут о о новых научных достижениях. ❖ Да хоть сейчас, математик-программист ❖ полуспросил-полуответил ❖ Слова И.Шаферана; Музыка Э. Ханка <ul style="list-style-type: none"> ❖ Основные климатические пояса России. ❖ Россия расположена в девяти часовых поясах, поэтому приход нового года в России отмечают девять раз. ❖ Большой выбор: Бронируйте гостиницы в России. ❖ Д.Я. Лаптев - знаменитый русский путешественник. ❖ Основная цель поездки осмотреть как можно больше достопримечательностей. ❖ Конечно же Италия лучше! Во-первых, Италия - это страна, в которую легче всего получить... ❖ Рекомендуем остановиться в трех или четырех звездочном отеле. ❖ По одному номеру можно получить данные о нужной ... ❖ Благодаря содержащимся в рыбе омега-3 кислотам и рыбьему жиру японцы живут долго и выглядят моложе... ❖ В нашем меню Вы обязательно найдёте блюдо на свой
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да знае да напише насочено писмо по зададена тема; ➤ правилна употреба на комуникациските стратегии; ➤ да го разбира приближното значење на текстот; ➤ да ја разбира главната информација за видови јадења во менито; ➤ да се запознае со државните симболи на Русија; ➤ да се запознае со руските песни; ➤ да се запознае со видовите на транспорт во Русија; со меѓународните аеродроми и железнички станици во Москва и Санкт Петербург; ➤ да се запознае со начинот и културата на живеење на Русите; ➤ да поддржува разговор за темата; ➤ да го збогати знаењето за научните достигнувања на Русија; ➤ да се запознае со руските песни; 	<p>Пушкински»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Руското знаме, Државната химна на Русија ▪ Песна: «Там за облаками» <p>6. «ПАТУВАЊЕ КОН СВЕЗДИТЕ»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Транспорт во Русија ▪ Меѓународните аеродроми во Москва ▪ Железнички станици во Москва и Санкт-Петербург ▪ Московското метро ▪ Освојување на космосот ▪ Народни обичаи ▪ Текст: «Байконур» ▪ Песна: «Мы желаем счастья» <p>В) Граматички содржини</p> <p style="text-align: center;">СИНТАКСА</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Безлични реченици со НАДО, НУЖНО, НЕОБХОДИМО; МОЖНО, НЕЛЬЗЯ 	<p>вкус, а если захотите, официант поможет выбрать Вам ...</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ В соответствии с Конституцией 1993 года государственные символы России герб, флаг, гимн. ❖ Слова Р. Рождественского; музыка М. Фрадкина ❖ В русском транспорте все двери автоматические. ❖ «Шереметьево 2» и «Внуково» ❖ В Москве 5 аэропортов: Шереметьево, Быково, Внуково, Домодедово, Остафьево и 9 вокзалов, а в Санкт-Петербурге 1 аэропорт и 6 вокзалов. ❖ Московское метро считается самым красивым в мире. ❖ Юрий Гагарин первый в мире полетел в космос. ❖ Дождь - это хорошо. К удачному пути. ❖ Байконур - это первый и крупнейший в мире космодром, расположен на территории Казахстана. ❖ Слова Игоря Шаферана.; музыка Стаса Намина. ❖ Разве можно смотреть телевизор весь день? ❖ Этот фильм детям смотреть нельзя. ❖ Что нужно, чтобы снять фильм? ❖ Вам необходимо определиться, что вы хотите от фильма.
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none">▪ употреба на сврзници И, А, ТОЖЕ▪ сложена реченица со сврзниците ЧЕМ ... ТЕМ▪ Условни реченици со сврзникот ЕСЛИ▪ уступительные предложения со сврзници ХОТЯ, НЕСМОТРЯ НА <p style="text-align: center;">ГРАМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Существительные▪ Прилагательные▪ Местоимения▪ Род, число, склонение▪ Суффиксы <ul style="list-style-type: none">▪ ЗНАЧЕНИЯ ПАДЕЖЕЙ:- ИМЕНТЕЛЬНЫЙ- РОДИТЕЛЬНЫЙ после зборовите НЕТ, НЕ БЫЛО, НЕ БУДЕТ значење на присвојност ЧЕЙ, ЧЬЯ, ЧЬЁ, ЧЬИ значење на определеност правец на движење ОТ КУДА со предлогот ИЗ	<ul style="list-style-type: none">❖ Мне нравится этот фильм. И мне нравится. Мне тоже нравится этот фильм.❖ Чем быстрее, тем лучше.❖ Чем красивее, тем опаснее.❖ Если прочитав книгу, я напишу своими словами тоже самое, используя тот же смысл, буду ли я нарушать ...❖ ... хотя на дворе стояла уже глубокая осень❖ ... было дождливо, несмотря на то, что солнце поднялось <ul style="list-style-type: none">❖ Его не было на концерте.❖ У нас нет этого нового фильма.❖ Чей фильм? - Никиты Михалкова. Чьё произведение? - Николая Гоголя. Чья сказка? - Пушкина. Чьи роли? ...❖ История российского кино своеобразна.❖ От куда он вернулся? он вернулся со стадиона.❖ Я приехал из Москвы.❖ Зачем он позвонил? – Чтобы пригласить нас в кино.
--	--	---

	<p>со сврзникот ЧТОБЫ после именките ОТКРЫТИЕ, ИЗОБРЕТЕНИЕ, ИССЛЕДОВАНИЕ, ПРИМЕНЕНИЕ – чего? Субъект на действие место на действие - где, у кого? временски период ОД-ДО со предложите ИЗ и ДО - ДАТЕЛЬНЫЙ после именките ОТНОШЕНИЕ, ЛЮБОВЬ, НЕНАВСТЬ (к кому, к чему) КОМУ ЧТО ИДЁТ порец на движение пат на движение определение со предложите К, ПО - ВИНИТЕЛЬНЫЙ объект действия ЧТО, КОГО со глаголите СНИМАТЬ-СНЯТЬ порец на движение со глаголите НОСИТЬ-НАДЕВАТЬ ЛЮБИТЬ, УВАЖАТЬ, НЕНАВИДЕТЬ ВЫХОДИТЬ ЗАМУЖ за кого ОТКРЫТЬ, ИЗОБРЕТАТЬ, ИССЛЕДОВАТЬ, ПРИМЕНЯТЬ - что?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Открытие ученого. ❖ Открытие Египта ❖ Изобретение китайцев. ❖ Исследование Капицы ❖ Применение науки ❖ У меня есть настоящий друг. ❖ В Париже мы жили у моего брата. ❖ Я буду на работе с десяти до пяти. ❖ Я иду из школы. Мы едем до вокзала. ❖ Её отношение к нему было очень хорошим. ❖ Любовь к русской поэзии у него уже давно. ❖ ненависть к фразе, ненависть к человеку, ненависть к ... ❖ Антону идёт короткая причёска. ❖ Мы с дочерью сегодня пойдём к врачу. ❖ Мы путешествовали по России. ❖ Как получить информацию? - По факсу. ❖ Он поедет летом к другу. К центру идет пятый трамвай. ❖ Какие книги вы любите? Какого писателя вы видели? ❖ Он смотрел этот балет. ❖ СНИМАТЬ-СНЯТЬ фильм, клип, рекламу. ❖ Он ходил на этот балет. ❖ Зимой я обычно ношу сапоги, ❖ Если на лыжах катаюсь, тогда надеваю лыжную маску. ❖ Я очень люблю свою маму. Уважаю бабушку. Ненавижу врагов нашей страны. ❖ Выйти замуж за Ивана Николаевича. ❖ Капица исследовал процессы сжижения газов. ❖ Капица изобрел способ сжижения воздуха . ❖ Ученые применяют инновационные методы наблюдения.
--	---	---

	<p>дел од време со предлозите НА, ЗА, ЧЕРЕЗ искажување време (когда) место и правец со пр. ЧЕРЕЗ - ТВОРИТЕЛЬНЫЙ после глаголов ДРУЖИТЬ, РАЗВОДИТЬСЯ, РАБОТАТЬ; значење на место - ПРЕДЛОЖНЫЙ объект речи, О КОМ, О ЧЁМ со глаголите СНИМАТЬСЯ- СНЯТЬСЯ в чем? ЖЕНИТЬСЯ на ком?</p> <p>▪ НАРЕЧИЯ - компаратив</p> <p>▪ ГЛАГОЛ вид глагола настоящее время прошедшее время будущее время глаголи за движење со префикси (образување, видови, употреба)</p> <p>▪ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ - компаратив</p> <p>▪ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ склонение - порядковые числительные</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ На сколько времени поедешь на море? - На неделю. ❖ Его долго не будет? - Он ушел на два часа. ❖ Через час он будет дома. ❖ Перейти через старую площадь. ❖ ❖ Он дружит с девочкой из десятого класса. ❖ Разводиться с мужем. ❖ Работать с профессионалом. ❖ Где фотография этого ученого? Вон там, над столом. ❖ Мы слушали интересный рассказ экскурсовода о Москве. ❖ СНИМАТЬСЯ в фильме, клипе,... ❖ СНЯТЬСЯ в рекламе, ... ❖ Он женился на Татьяне. <p>❖ Это интересно. А вчера было интереснее.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Мы уже были в Москве, но с удовольствием поедем туда ещё раз. ❖ Я хочу вас встретить в аэропорту. Вы когда прилетаете? ❖ Ломоносов поздно начал учиться, но стал великим ученым. ❖ Наконец мы дошли до гостиницы. ❖ Он вошёл в метро. <p>❖ Брат выше своей сестры Кати..</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Два новых университета. ❖ Писать о первом русском ученом.
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да развие позитивен став не само кон сопствениот културен идентитет, туку и почит кон другите култури; ➤ да развие љубопитност и интерес кон другите култури; ➤ да ги сфати комплексноста и значењето на изучувањето на културата, како и на предизвиците кои произлегуваат од живеењето во мултиетничка средина; ➤ да развие вештини за воочување на културните сличности и разлики и критичко преиспитување на културните стереотипи како основа за развивање на меѓукултурна толеранција и разбирање. 	<p>▪ ПРЕДЛОГИ - пространственые</p> <p>Г) Интеркултурни содржини</p> <p>Во рамките на посочените теми учениците треба да ги збогатуваат познавањата за сопствената култура и постоење, да се здобиваат со знаења од социокултурниот живот на нивните врстници од Русија преку автентични: приказни, песни, стихотворби, игри, празници, обичаи, традиции; да ги збогатуваат познавањата за сопствената култура и постоење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ В, НА, У, ОКОЛО, НЕДАЛЕКО ОТ, СПРАВА ОТ, ... ❖ Очень рад, господин Ивич, Рад вас видеть в Москве. ❖ Разрешите претставить вам инженера Петрова. ❖ Рад с вами познакомиться. ❖ Господин Сакато из Японии. ❖ Добро пожаловать господин Сакато. ❖ Рене Леже из Парижа, из Франции. ❖ Киев столица Украины. ❖ Хозяйственные расходы в России и в Македонии. ❖ Я нарисую план района и улицы в котором я живу. ❖ Городской транспорт в Македонии и в России ❖ Это открытка млого города, а это открытка Москвы. ❖ На открытках мы видим ❖ Тебе нравится открытка Москвы? ❖ Я советую вам ехать на автобусе. ❖ Как доехать до площади Македония? ❖ Как узнать где находится новый театр? ❖ Когда в Македонии отмечают Рождество? – ❖ 7го января. ❖ И в России тоже.
---	--	--

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Целта на овие дидактички препораки е да му помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на применетата лингвистика, педагогија и психологија, т.е. позитивни домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на рускиот јазик, но притоа да не ја ограничува неговата/нејзината креативност.

Во планирањето на наставата за прва година предвид се земени содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во прва година, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување по однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

Фокусот на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитува возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување на знаења. Неговата улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички); различните видови интелигенција (вербално-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно-просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека менувањето на различните форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи), како и менувањето на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење.

Наставата по руски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со зголемена експликација на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: Слушање и Читање со разбирање, Зборување, како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција како и компонентата Пишување.

Наставникот треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училница) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по руски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училницата, да ги запознава со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот се очекува да ги учи учениците да применуваат стратегии на успешно учење.

Наставни средства:

- комплет од одобрен учебнички систем;
- пакет прирачен материјал за наставникот (флешкарти, постери и друго);
- касетофони/касети со текстови, песни и слични материјали; компјутер со соодветен софтвер; ЦД, ТВ со ДВД;
- други извори на учење во непосредната околина - предмети во просторијата каде се изучува рускиот јазик;
- ЛЦД проектор;
- интерактивна табла;
- Интернет пристап, образовни софтвери;
- списанија за наставникот.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите и сл. (формативно оценување). Секоја активност на часот при која учениците ја искажуваат јазичната активност, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и негово вреднување. Тоа значи дека евалвацијата се врши како интегрален дел на самиот наставен час, а не како изолиран чин. Многу е важно при постапките за проверка на знаењето, како и оценувањето на ученикот, тие постапки да не се разликуваат од вообичаените активности на часот, односно учениците не треба посебно да се издвојуваат од групата при проверката на усното јазично реагирање.

Важно е поголем акцент да се стави на позитивните аспекти на напредокот на учениците, т.е. на она што ученикот го знае, а не она што не го знае. Важно е секој напредок да се награди соодветно, бидејќи на учениците им е потребна повратна информација за остварениот успех, што може да биде усна и писмена пофалба или позитивна реакција изразена на невербален или вербален начин.

Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно нивоата од Блумовата таксономија. Учениците треба однапред да бидат запознаени со критериумите и начинот на оценување.

Вреднувањето на напредокот на учениците ќе се врши со бројчани оценки во текот на училишната година. Ученикот треба да биде вреднуван со осум оценки во текот на учебната година (четири оценки во првото и четири во второто полугодие). Од вкупно осум оценки, три ќе се базираат на тест, а другите пет ќе се базираат на усни, комуникативни проверки. Критериумите за формирање оценка треба да се експлицитни како за ученикот, така и за родителот, т.е. да се објаснат уште во почетокот на учебната година и наставникот да се придржува до тие критериуми. Како критериуми можат да се земат: оценките од писмените работи/тестови, оценките од усното искажување на час, изработка домашни задачи. Со цел на родителите да им се овозможи увид во напредувањето на нивните деца и во нивниот процес на учење пожелно е да се воведат Европското јазично портфолио кое придонесува учениците да ја развијат свеста како учесници во наставниот процес. Портфолиото ги води кон сфаќањето на учењето како процес на стекнување на знаења и вештини во кои активно учествува ученикот. Притоа ги поттикнува на размислување за успешните стратегии на учење, за проценка на постигнатите знаења и вештини, како и за индивидуалните желби и планови за напредување и учење на странскиот јазик.

На крајот на прва година учениците ќе бидат оценети со бројчана оценка. Последниците за ученикот во случај на неуспех ќе бидат во согласност со општата регулатива за средно образование во Република Македонија.

7. СТАНДАРДИ ЗА ОЦЕНУВАЊЕ

Стандардите за оценување треба да произлегуваат од поставените цели и очекуваните исходи.

При составувањето на стандардите за оценување треба да се користат формулации од листата на активни глаголи со кои би требало да се дефинираат целите според нивоата од Блумовата таксономија. Глаголот укажува на очекуваните исходи од учењето и директно произлегува од конкретните цели во наставата. Сакаме да напоменеме дека и покрај тоа што еден ист глагол може да се појави во различни нивоа на знаење, постои разлика во користењето на тој глагол. Таа разлика произлегува од дефиницијата на даденото ниво, што укажува на тоа дека глаголите треба да се гледаат во контекст на нивото на знаење што го илустрираат.

Следуваат табели на стандарди на оценување кои на наставникот можат да му помогнат при одредување на нивоата на знаења и вештини на учениците од прва година на средното образование.

НИВО	ТЕМА 1: «ШТО ЧИТААТ СВЕЗДИТЕ»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none">• Препознава чувства според интонацијата на гласот.• Разликува прашални форми за лице и предмет.• Препознава основни податоци за дадената лексика.• Препознава тема на опис при усно изразување на соговорникот.• Разликува акцентиран од неакцентиран слог.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none">• Разбира глобално и детално кратко слушнат опис.• Разбира невербални елементи во комуникацијата.• Ги разбира прашањата од соговорникот за лице и предмет.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none">• Илустрира кратко слушнат опис за некој предмет или лице.

<p>АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст • Пополнува формулар со лични податоци. • Пишува краток едноставен текст со опис на местото на живеење и околината, за сувенири, продукти, облека... • Пишува краток едноставен текст со основни информации за дадената лексика.
---	---

<p>НИВО</p>	<p>Тема 2: «СВЕЗДИТЕ НА ФИЛМОТ И СЦЕНАТА»</p>
<p>ПОМНЕЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање. • Препознава основни лични податоци за соговорникот. • Препознава тема на опис при усно изразување на соговорникот.
<p>РАЗБИРАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис. • Разбира невербални елементи во комуникацијата.
<p>ПРИМЕНА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при разменување информации при први контакти.
<p>АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст. • Пополнува формулар со лични податоци. • Пишува краток текст со лично претставување или претставување некој друг.

НИВО	Тема 3: «НЕ САМО СВЕЗДИТЕ СЕ ПОКРАЈ НАС»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање. • Препознава основни лични податоци за соговорникот. • Препознава тема на опис при усно изразување на соговорникот.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис. • Разбира невербални елементи во комуникацијата.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при разменување информации при први контакти. • Игра по улоги во ситуација при учество на некој меѓународен настан.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојднежниот живот. • Пополнува формулар со лични податоци. • Пишува краток текст со лично претставување или претставување некој друг. • Пишува кратка порака или писмо во кое ја искажува својата благодарност.

НИВО	Тема 4: «КАКО ДА СТАНАМ СВЕЗДА»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање. • Препознава тема на опис при усно изразување на соговорникот.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис. • Разбира невербални елементи во комуникацијата. • Разбира упатства за функционирање на некој апарат.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при поканување/одговарање на покана.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојднениот живот. • Пишува краток едноставен оглас. • Селектира информации од краток текст за покана, вид на покана, место, време. • Пишува кратки пораки (за поканување/прифаќање или одбивање на поканата). • Пишува кратка едноставна честитка по повод некој празник. • Пишува краток едноставен текст со опис на местото на живеење и околината.

НИВО	Тема 5: «КОЛКУ СВЕЗДИ ИМ СЕ ПОТРЕБНИ НА ХОТЕЛИТЕ»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање. • Препознава основни лични податоци за возраста на соговорникот. • Именува делови од телото при опис на својот физички изглед и оној на други лица. • Обновува познавања за роднинските врски.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис. • Разбира невербални елементи во комуникацијата. • Појаснува ликови од семејни фотографии. • Споредува личности различни по возраст.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при разменување информации при контакти после подолго време.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојднениот живот. • Селектира информации од краток текст за покана, вид на покана, место, време. • Пишува краток едноставен текст со опис на своето семејство.

НИВО	Тема 6: «ПАТУВАЊЕ КОН СВЕЗДИТЕ»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање. • Идентификува професии според тип на образование. • Определува професија според работните обврски.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис. • Разбира невербални елементи во комуникацијата. • Споредува професии, работни обврски и место на работа.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при разменување информации за својата идна професија.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојднениот живот. • Селектира информации од краток текст за професии, работни обврски и место на работа. • Пишува краток едноставен текст со опис на некоја професија.

Таксономия Блума предлагает классификацию задач, устанавливаемых педагогами ученикам, и, соответственно, целей обучения. Умения и навыки в когнитивной области касаются знания, понимания и критического мышления. Здесь выделяются шесть уровней.

Уровни учебных целей	Конкретные действия учащихся, свидетельствующие о достижении данного уровня
<p>1. Знание Эта категория обозначает запоминание и воспроизведение изученного материала - от конкретных фактов до целостной теории.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - воспроизводит термины, конкретные факты, методы и процедуры, основные понятия, правила и принципы.
<p>2. Понимание Показателем понимания может быть преобразование материала из одной формы выражения - в другую, интерпретация материала, предположение о дальнейшем ходе явлений, событий.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - объясняет факты, правила, принципы; - преобразует словесный материал в математические выражения; - предположительно описывает будущие последствия, вытекающие из имеющихся данных.
<p>3. Применение <i>Эта категория обозначает умение использовать изученный материал в конкретных условиях и новых ситуациях.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - применяет законы, теории в конкретных практических ситуациях; - использует понятия и принципы в новых ситуациях.
<p>4. Анализ Эта категория обозначает умение разбить материал на составляющие так, чтобы ясно выступала структура</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вычленяет части целого; - выявляет взаимосвязи между ними; - определяет принципы организации целого; - видит ошибки и упущения в логике рассуждения; - проводит различие между фактами и следствиями; - оценивает значимость данных.
<p>5. Синтез Эта категория обозначает умение комбинировать элементы, чтобы получить целое, обладающее новизной.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - пишет сочинение, выступление, доклад, реферат; - предлагает план проведения эксперимента или других действий; - составляет схемы задачи.

<p>6. Оценка Эта категория обозначает умение оценивать значение того или иного материала.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - оценивает логику построения письменного текста; - оценивает соответствие выводов имеющимся данным; - оценивает значимость того или иного продукта деятельности.
---	---

8. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука.

Просторните услови и опременоста на училниците за успешна реализација на наставната програма за прва година треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставните програми за прва година на средното образование.

Се препорачува, заради полесен визуелен контакт помеѓу учениците, за да слушне добро што се зборува и најоддалечениот ученик, да има преглед на училницата, клупите да бидат наредени на следниот начин: повеќе клупи доближени заедно, разни варијанти на буквата П, како и преместување и групирање на столчињата по потреба (при драматизација).

9. ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Ученикот/ученичката:

- го разбира значењето на лексичките единици предвидени за усвојување согласно барањата на наставната програма и истите може да ги репродуцира и употребува во соодветни говорни ситуации;
- разбира куси искази и текстови со позната и помалку позната тематика (глобално и селективно);
- комуницира во едноставни и посложени задачи кои бараат размена на информации на познати теми и активности;
- опишува, се искажува користејќи фрази и едноставни искази со цел да искаже сопствени искуства, ставови и мислења, притоа користејќи едноставен јазик и граматички структури согласно барањата на наставната програма;
- чита и идентификува конкретни информации во даден текст и глобално разбира куси наративни текстови;
- пишува куси насочени дескриптивни и наративни состави (кратка порака, писмо, опис, честитка), со правилна примена на интерпункциските знаци;
- има информации од културата на земјите со руски говорен јазик и други словенски земји;
- користи ИКТ во содржини од предметот.

10. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

- Завршени студии по руски јазик и литература – наставна насока, VII¹.
- Завршени студии по руски јазик и книжевност, VII¹.
- Завршени студии по руски јазик и литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII¹.

11. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: **1.9.2018 година**

12. ПОТПИС И ДАТУМ НА УТВРДУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *руски јазик* за IV (четврта) година на средното четиригодишно образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

Арх. бр. 12-14851/5
13.12.2017 год.

Министер

Рената Дескоска

Изготвил: работна група, координатор Трајче Ѓорѓијевски, раководител на одделение
Контролирал: Трајче Ѓорѓијевски, раководител на одделение
Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор